

Statens vegvesen

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Att: Jan Vidar Weltzien

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Nina Wiggen - 22073427

Vår referanse:
2008/238626-002

Deres referanse:
08/1165-JVW

Vår dato:
24.02.2009

Høring - endringer i yrkestransportloven og jernbaneloven - kollektivtransportforordningen

Vi viser til brev av 12. desember 2008 fra Samferdselsdepartementet vedrørende høringsnotat med utkast til endringer i yrkestransportloven og jernbaneloven.

Utkast til ny § 8 i yrkestransportloven sier blant annet at konkurranse skal benyttes ved tildeling av løyve når det følger av lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. I forhold til ferjedriften vil dette være aktuelt ved såkalte *bruttokontrakter* hvor det avtales et brutto vederlag for ferjedriften, og hvor billettinntektene blir avregnet mot bruttovederlaget. Samferdselsdepartementet har imidlertid besluttet at bruttokontrakter ikke skal benyttes. Hvorvidt dette standpunkt også skal gjelde i framtida, sier ikke høringsnotatet noe om.

Det vanlige er dermed at det inngås en *nettokontrakt*. Det vil si at det er avtalt et fast tilskuddsbeløp fra det offentlige. For øvrig driver selskapet for egen regning, og tar inn billettinntekter fra trafikantene. Ferjeselskapet har risikoen for billettinntektene. Svikt i billettinntektene gir normalt ikke grunnlag for å endre tilskuddet. En slik nettokontrakt er ikke omfattet av lov og forskrift om offentlige anskaffelser da den regnes for å være en tjenestekonsesjon. Synspunktet er at staten egentlig ikke kjøper ferjetjenester som sådan, men betaler et tilskudd for å sikre at slike tjenester tilbys trafikantene til en fornuftig pris. Her vil plikten til å konkurransesutsette løyvetildelingen gjelde så langt det følger av kollektivtransportforordningen eller den maritime kabotasjeordningen, jf. utkast til ny § 8.

Våre kommentarer under er gitt under den forutsetning at nettokontrakter fortsatt skal være hovedregelen i ferjedriften.

- - - -

Vegdirektoratet mener at utkastet til ny § 8 (1) er upresist.

I kollektivtransportforordningen er det gitt *åpning for* å gi reglene i forordningen anvendelse også ved inngåelse av kontrakt om offentlig tjenesteytelse for sjøruter, så langt det lar seg forene med kabotasjeordningen.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfaret 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Departementet ønsker imidlertid ikke å gi noe pålegg om bruk av konkurranse utover det som følger av gjeldende praksis med kabotasjeforordningen. Dette på grunn av risikoen for konflikter/gråsoner mellom kollektivtransportforordningen og kabotasjeforordningen. Dette fremgår av oversendelsesbrev samt høringsnotat s.10.

I merknadene til endringsforslaget for § 8 fremgår det også at det ved tildeling av kontrakter om offentlig tjenesteytelse på sjøruter vil være den maritime kabotasjeforordning som fastsetter rammene for når det må benyttes konkurranse, ikke kollektivtransportforordningen. Vi viser til ordbruken "tilsvarende".

Utkastet til ny § 8 (1) lyder som følger:

[...]”(1) Ved tildeling av løyve etter §§ 6 og 7 ved inngåing av kontrakt om offentlig tenesteyting skal det nyttast konkurranse så langt det følgjer av forordning (EF) nr, 1370/2007 og forordning (EF) nr. 3577/92.”[...] (Vår utheving.)

Vi mener at forslaget til lovtekst er uklart. Ordet "og" kan tilsi at kabotasjeforordningen og kollektivtransportforordningen virker kumulativt for offentlig tjenesteytelse på sjøruter. Vi mener at bruksområdet for disse bør presiseres. Enten ved at "og" byttes ut med "eller", eller aller helst ved at man presiserer at det for sjøtransport er kun forordning (EF) nr. 3577/92 som gjelder. Vi foreslår følgende:

”Ved tildeling av løyve etter §§ 6 og 7 ved inngåing av kontrakt om offentlig tenesteyting skal det nyttast konkurranse så langt det følgjer av forordning (EF) nr, 1370/2007.

Ved tildeling av løyve etter §§ 6 og 7 ved inngåing av kontrakt om offentlig tjenesteyting på sjøruter skal det imidlertid nyttast konkurranse så langt det følgjer av forordning (EF) nr. 3577/92. ”

I medhold av yrkestransportloven er det gitt en egen forskrift om anbud i lokal rutetransport. Forskriften inneholder prosedyreregler om tildeling av kontrakt og løyve. Etter forskriftens § 5, første ledd skal det benyttes åpen anbudskonkurranse ved tildeling av kontrakt. I visse tilfeller kan åpen anbudskonkurranse med etterfølgende forhandlinger benyttes, jf. § 5 andre ledd flg.

Forskriften synes nå å skulle oppheves, jf. blant annet departementets brev s. 1 og høringsnotatet s. 9.

Frem til nå har lov og forskrift om offentlige anskaffelser, rettspraksis, klagenemndspraksis og juridisk teori i stor grad blitt benyttet til utfylling av og tolkning av forskrift om anbud i lokal rutetransport. Det er langt på veg de samme grunnleggende hensyn som gjør seg gjeldende i de forskjellige regelsettene. Det er likevel en del forskjeller mellom regelsettene. Nettopp dette, sammenholdt med lite bakgrunnsmateriale og litteratur omkring forskrift om anbud i lokal rutetransport, har ført til en del tolkningstvil.

På grunn av de uklarheter som i dag finnes på området, er vi positive til at forskrift om anbud i lokal rutetransport nå oppheves. Dette gir også rom for mer fleksibilitet i forhold til valg av prosedyre og til en hensiktsmessig utvikling av konkurransegrunnlagene.

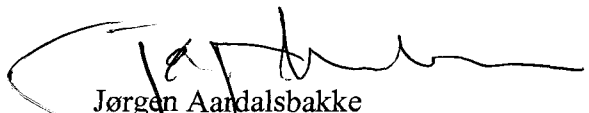
Det synes naturlig at det tas utgangspunkt i de bestemmelser som følger av lov og forskrift om offentlige anskaffelser, som da vil sikre konkurranse og på andre måter en betryggende gjennomføring av konkurransen.

Dette vil etter vårt syn oppfylle de krav som følger av kabotasjeforordningen.

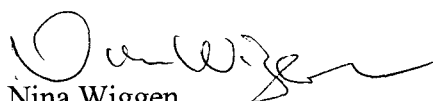
De endringer som foreslås i yrkestransportloven endrer ikke det faktum at det etter en konkurranse om kontrakten treffes et løyvevedtak. Løyvevedtaket er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det medfører en del plikter for oppdragsgiver og gir leverandørene en del rettigheter.

Det har vært uklart hvilke beslutninger som tas i forbindelse med anbudsprosessen, utover selve løyvevedtaket, som er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det har den siste tiden kommet opp spørsmål om hvorvidt *avvisning* av tilbud i seg selv er et enkeltvedtak som kan påklages når det ikke får betydning for tildelingen av løyve. Liknende spørsmål er også kommet opp i forbindelse med beslutning om *avlysning* av en anbudskonkurranse. Vegdirektoratet har tatt det standpunkt at kun løyvevedtaket er å anse som et enkeltvedtak. Vi minner likevel om denne problemstillingen, da den dukker opp med jevne mellomrom og utgjør et kompliserende forhold.

Juridisk seksjon
Med hilsen

Jørgen Aardalsbakke
seniorrådgiver

Nina Wiggen